

ASSI FYLLIR 100 ÁR

Norðøya Sparikassi hevur høvuðssæti í Klaksvík og deildir í Havn og í Fuglafirði

stovnaðu Sparikassan í 1832, var tað ivaleyst, tí at hetta var eitt tíðarrák. Tað var ein fyrimunur at hava pengarnar í eini pengaboks heldur enn undir madrassuni. Tá Føroya Banki varð stovnaður í 1906, var endamálið at geva føroyskum vinnulívsmönnum møguleika at søkja um lán, fyrst og fremst til skip.

Føroyingar hava ikki hildið, at grundarlag var fyri at hava deildir av peningastovnum aðrastaðni, enn í Havn. Men vit síggja, at á Tvøroyri var Oliver Effersøe, sýslumaður og politikari, leingi umboðsmaður fyri Føroya Amts Sparikassa har.

Í Norðoyggjum var einki umboð fyri Sparikassan, men sýslumaðurin Thomas Juul Petersen, sum samstundis var postavgreiðslumaður um tað mundið, Norðøya Sparikassi var stovnaður, hevur sjálvandi verið varðugur við, at fólk sendu pening til Sparikassan í Havn.

Undir og beint eftir fyrra heimsbardaga er flutningurin av peningi til Havnar helst øktur. Aldargamla maknaðarfyrirbrigdið útboð og eftirspurningur vísti sína meg, og í Føroyum eins og aðrastaðni fingur vit eina dýrtíð, sum vit neyvan høvdu sæð makan til í nýggjari tíð. Trot var á vørum, og onkrar neyðsynjarvørur kostaðu tvífalt so nógv sum undan krígnum.

Men samstundis vóru fiskaprísirnir ovurhonds høgir, og nógv var at fáa, so hóast vørurnar vóru dýrar, var inntøk-

an sera góð hjá teimum, sum fiskaðu hesi árin. Fyri fyrstu ferð upplivdu fólk at liggja inni við nógvum avlopspeningi.

Menn, ið hildu seg hava skil fyri búskapi, bóru ótta fyri, at fólk ikki dugdu sær hógv. Í suðuroyarblaðnum Føroyatíðindi skrivaði ein økonomur í januar 1917, at freistingin at brúka pengarnar var stór og at vandi var fyri, at pengarnir runnu líka skjótt útaftur, sum teir høvdu runnið inn. Økonomurin skeyt upp at stovna ein sparikassa í Suðuroy, har fólk kundu goyma sínar pengar.

Tíggju dagar seinni endurgav blaðstjórin á Norðlýsinum, Símun Petur Zachariassen, greinina í Føroyatíðindum. Hann vísir í Norðlýsinum 12. januar 1917 á lesarabrævið í suðuroyarblaðnum og heldur, at somu viðurskifti kunnu gera seg galdandi fyri »os her nord paa«. Boðskapurin er greiður um, at stundin er komin at stovna ein lokalan sparikassa.

Til ber at ímynda sær, at hugsjónarmenn í Klaksvík og Norðoyggjum í nøkur ár skiftu orð um, hvussu nógv avlopspeningurin best var umsitin. Men tað tykist, sum greinin í Norðlýsinum 12. januar er fyrsta almenna tekini um, at norðoyingar áttu at stovna sín egnu sparikassa. At samband er millum umrøddu blaðgrein og upprunan til Norðøya Sparikassa sæst av, at blaðstjórin á Norðlýsinum, Símun Petur Zachariassen, og ein av stigtakarunum til Norðlýsið, Olaf á Stongunum,

báðir vóru við til at stovna Sparikassan.

Tað tók sína tíð at fyrireika stovnanina, men 24. september 1919 var alt liðugt, og nakrar dagar seinni læt Norðøya Sparikassi upp á fyrsta sinni.

Stóri dagurin

Føðingardagurin var í gjár, 24. september, tá ið tað vóru 100 ár síðani Norðøya Sparikassi varð stovnaður.

100 ára dagurin verður hildin leygardagin í Klaksvík. Frá klokkan 14 og til klokkan 18 verður alment tiltak í ítróttarhallinum.

Í KÍ høllini verður borðreitt við fjølbroyttum munnbitum úr sjónum, sum kokkurin Gutti Winther stendur fyri, umframt at køkur og annað gott verður at fáa. Í Badmintonhøllini verður borðreitt við onkrum góðum til børnini.

Marner Mortensen, stjóri, fer at bjóða vælkomin, og John P. Danielsen, nevndarformaður, fer at siga nøkur orð.

Sanginum og tónleikinum standa hesi fyri: Serenade Trio, Lena og Niclas, 17 Sangarar, Teitur Lassen, Hallur Joensen og Eivør.

Helgi Jacobsen fer at leggja 100 ára minnisritið fram, og so verður samrøða millum føroyavinirnar Lars Løkke Rasmussen, fyrrverandi forsætismálaráðharra, og DR vertin Anders Lund Madsen.

Í Badmintonhøllini fara Silvi og Bubu at bjóða vælkomin, tað verður Silvakonsert, Maria á Lakjuni, Kular Røtur og Ingi og Danny fara at syngja og spæla, og so verður tað rundað av við Bubu-showi.

Tiltakið verður liðugt klokkan 18, og ein tíma seinni verður 100 ára fýrverk á Akursmørk.

Í lýsing á heimasíðuni og í bløðunum er upplýst, nær leygardagin ymsu tiløkini eru

